

STD – 7

ગાલા

વિજ્ઞાન પ્રયોગપોથી

પ્રયોગ :-1

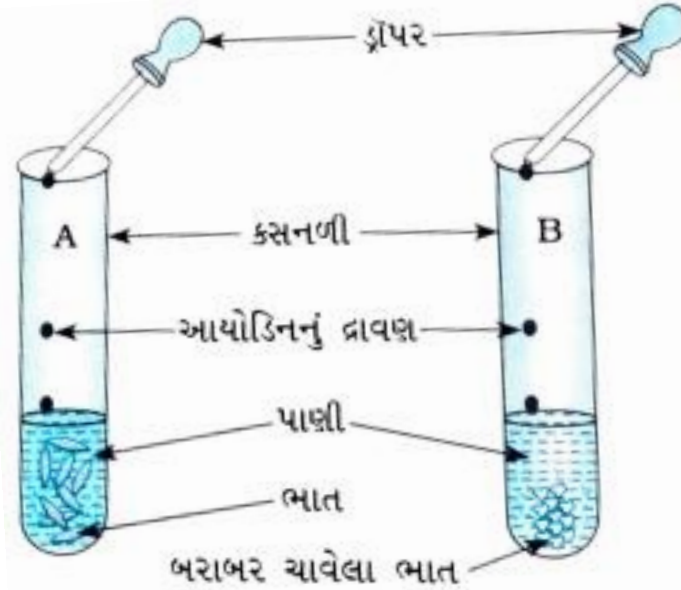
પ્રયોગ - 1

હેતુ:- લાઝરસ સ્ટાર્ચવાળા પદાર્થોનું શર્કરામાં રૂપાંતર કરે છે તે દર્શાવવું.

સાધન:- બે કસનળી, ડ્રોપર

પદાર્થ:- આયોડિનનું દ્રાવણ, પાણી, રાંધેલા ભાત

આકૃતિ:-

- (1) બે કસનળી લો. તેમાં A અને B લેબલ લગાડો.
- (2) કસનળી A માં એક ચમચી રાંધેલા ભાત નાખો.
- (3) કસનળી B માં એક ચમચી બરાબર ચાવેલા રાંધેલા ભાત નાખો.
- (4) બંને કસનળીમાં 3 - 4 મિલિ પાણી નાખો.
- (5) હવે બંને કસનળીમાં 2 – 3 ટીપાં આયોડિનનું દ્રાવણ નાખી બરાબર હલાવો.
- (6) હવે બંને કસનળીમાં રંગપરિવર્તનનું અવલોકન કરો.

» અવલોકન

કસનળી A માં દ્રાવણ ભૂરા-કાળા રંગનું બંને છે જે સ્ટાર્ચની હાજરી દર્શાવે છે. કસનળી B માં દ્રાવણમાં કોઈ ફેર પડતો નથી તેમાંનો સ્ટાર્ચ ચાવવાથી શર્કરામાં રૂપાંતર થાય છે.

» નિર્ણય

આમ, લાઝરસ સ્ટાર્ચવાળા પદાર્થોનું શર્કરામાં રૂપાંતર કરે છે.

જ્ઞાનચક્રસણી

1. નીચેના દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધીને તેનો ક્રમ-અક્ષર પ્રશ્નની સામે આપેલા ☐ માં લખો.

(1) જીભનું ટેરવું કયો સ્વાદ જલદી પારખે છે?

C

- A. ખારો B. ખાટો C. ગળ્યો D. કડવો

(2) જઠરમાં શાનું અંશત: પાચન થાય છે?

D

- A. કાર્બોહિડ્રેટ B. ચરબી
C. વિટામીન D. પ્રોટીન

(3) પ્રોટીનનું પાચન થઈ ક્યા સરળ પદાર્થોમાં રૂપાંતર પામે છે?

D

A. ઝુક્રોઝ

B. સેલ્યુલોઝ

C. ફેટી એસીડ

D. એમીનો એસીડ

(4) પીત્તરસ ક્યાં ઉત્પન્ન થાય છે?

B

A. જઠરમાં

B. યકૃતમાં

C. સ્વાદુપિંડમાં

D. નાના આંતરડામાં

(5) લીપીડનું સંપૂર્ણ પાચન ક્યાં થાય છે?

C

A. મોમાં

B. જઠરમાં

C. નાના આંતરડામાં

D. મોટા આંતરડામાં

(6) નીચેનામાંથી કયું પ્રાણી સેલ્યુલોઝનું પાચન કરી શકે છે?

C

A. મનુષ્ય

B. ફૂતરો

C. ગાય

D. બિલાડી

2. નીચેના પ્રશ્નોના માત્ર ઉત્તર લખો :

(1) ખોરાક વલોવવાનું કાર્ય કોણ કરે છે?

જઠર

(2) મનુષ્યના શરીરમાં આવેલી સૌથી, મોટી ગ્રંથી કઈ છે?

યકૃત

(3) પિત્તરસનો સંગ્રહ ક્યાં થાય છે?

પિત્તશાય

(4) કાર્બોહિડ્રેટનું પાચન થઈ તેનું શામાં રૂપાંતર થાય છે?

ગ્લુકોઝ

(5) વાગોળનાર પ્રાણીઓ ઘાસ ખૂબ ઝડપથી ખાઈ ગળી જાય છે, તે ખોરાક તેના શરીરના કયા ભાગમાં સંગ્રહ પામે છે?

આમાશય

(6) અમીબામાં ખોરાકનું પાચન કયા ભાગમાં થાય છે?

અન્નધાની

પ્રયોગ :-1

